

COMPONEREN OP ZEE - Uilenburger Concert 16 februari 2015

Foto Merlijn Doornik

In 1927 schreef de componerende zee kapitein en vice-admiraal Jean Cras zijn 'Suite en duo' voor harp en fluit in Toulon. Remy van Kesteren treedt in de voetsporen van de legendarische harpiste Rosa Spier, die Leo Smits Trio voor fluit, altviool en harp in première bracht in 1926. Prunella Pacey verzorgt de altvioolpartij, Eleonore Pameijer de fluitpartij. Tien jaar eerder schreef Claude Debussy zijn 'Sonate' voor dezelfde bezetting. Op het programma staan verder werken van Gabriel Fauré en de Nederlandse componisten Hendrik Andriessen en Martin Fondse.

Tijdens zijn leven was Jean Cras (1879-1932) niet minder beroemd dan Claude Debussy (1862-1918) en Gabriel Fauré (1845-1924). Het zeekompas dat hij uitvond – en dat nog steeds in gebruik is bij de Franse marine – is uiteindelijk bekender geworden dan zijn muziek. In het jaar dat hij bevorderd werd tot commandant van het grootste pantserschip van de Franse marine 'La Provence', kreeg hij de beschikking over een riante hut met vleugel. Op zee componeerde hij vele werken.

De eerste aanzet voor zijn Trio 'à Madame Rosa Spier' schreef Leo Smit waarschijnlijk tijdens zijn verblijf in het militair hospitaal in

Utrecht, waar hij beland was omdat hij niet sterk genoeg was om bij de infanterie te dienen. Een dokter herinnerde zich de papiertjes met notenschrift verstopt onder zijn kussen. Na zijn ontslag voltooide hij zijn compositie in de zomer van 1926 en droeg het werk op aan zijn collega aan het Amsterdams conservatorium, Rosa Spier. Bij de première van Smits Trio in november van dat jaar stond ook de Sonate voor dezelfde bezetting van Claude Debussy op het programma. Debussy componeerde zijn Sonate ruim tien jaar eerder in een villa in de kustplaats Pourville. Aangeslagen door de Eerste Wereldoorlog beleefde hij daar een periode van relatieve rust en creativiteit. Fauré schreef zijn lied 'Après un rêve' oorspronkelijk voor zangstem en piano. De bijzondere melodie is voor vele instrumenten bewerkt, op het programma staat een bewerking voor altviool en harp. Hoewel Hendrik Andriessen (1892-1981) niet vervolgd werd om zijn afkomst of verzetsdaden, werd hij wel gevangengenomen. Op 13 juli 1942 werd hij van zijn bed gelicht en in gijzelingskamp Sint Michielsgestel geïnterneerd omdat zijn 'uitschakeling om politieke redenen doelmatig' was. Andriessen componeerde zijn Intermezzo voor het duo Hubert Barwahser (fluit) en Phia Berghout (harp). Het duo had zes Nederlandse componisten gevraagd werk voor hen te schrijven voor hun debuutoptreden in het Concertgebouw. Ook Remy van Kesteren vroeg een componist werk voor hem te schrijven: Martin Fondse componeerde voor zijn cd 'Memento' enkele stukken op de grens van jazz, klassiek en rock.

Programma

Gabriel Fauré	Après un rêve voor altviool en harp (1878)
Hendrik Andriessen	Intermezzo voor fluit en harp (1950)
Martin Fondse	Nieuw werk
Leo Smit	Trio voor fluit, altviool en harp (1926)
Jean Cras	Suite en duo voor fluit en harp (1927)
Claude Debussy	Sonate voor fluit, altviool en harp (1915)

Eleonore Pameijer – fluit; Prunella Pacey – altviool; Remy van Kesteren - harp

datum	maandag 16 februari 2015
aanvangstijd	20.15 uur
locatie	Bethaniënklooster, Barndesteeg 6B, Amsterdam
prijs	€ 17,50 / € 14,- (CJP/Stadspas/65+)

Reserveren Bethaniënklooster: www.bethanienklooster.nl - of bel de Leo Smit Stichting, 020 422 7001 / secretariaat@leosmit.nl / www.leosmit.org

De activiteiten van de Leo Smit Stichting worden mede mogelijk gemaakt door Gemeente Amsterdam (www.amsterdam.nl), Sena (www.sena.nl) en Bumacultuur (www.bumacultuur.nl)

Noot voor de redactie: Voor meer informatie of beeldmateriaal kunt u kijken op http://www.leosmit.org/leosmitstichting.php?DOC_INST=4 of contact opnemen met Carine Alders, 033-4613186 / 06-14665918, secretariaat@leosmit.nl.